
HOOFDLUISPROTOCOL

Obs de Dobbelsteen, daar leer je samen meer!

OBS DE DOBBELSTEEN

Philomenahof 29 | 4631NM Hoogerheide | 0164-660706 |

info-obsdedobbelsteen@stichtingsom.com

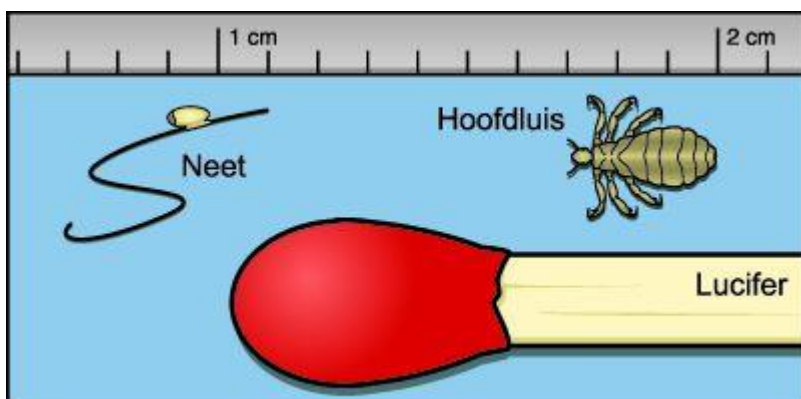
www.obs-dedobbelsteen.nl

Opgesteld door	Anouk Boot
Versie	5.0, juli 2017

Algemene informatie m.b.t. hoofdluis

Hoe zien luizen en neten eruit?

Een volwassen hoofdluis is ongeveer 3 mm groot en grijsblauw van kleur of roodbruin, indien de luis zich gevoed heeft. De eitjes (neten) van de hoofdluis zijn ongeveer 1 mm groot. Ze zijn grijs-wit en kunnen in eerste instantie lijken op roos. De neten kleven stevig vast aan de haren en kunnen dus niet simpel uit de haren worden geschud.

Opsporen van hoofdluis

De aanwezigheid van luizen kan worden vastgesteld door het haar te kammen met een luizenkam/netenkam boven een stuk wit papier. De luizen zullen op het papier vallen als kleine grijsblauw of roodbruin gekleurde spikkels. Daarnaast is het verstandig om het haar achter de oren en in de nek extra te inspecteren op de aanwezigheid van luizen. Aan dit protocol zijn de uitgebreide kaminstructies toegevoegd (zie bijlage 1).

Hoofdluis behandelen

Jaarlijks krijgt zo'n 10 % van de kinderen in het basisonderwijs hoofdluis. Hoofdluis is absoluut niet gevaarlijk maar wel lastig. Als hoofdluis wordt geconstateerd is dat geen reden voor paniek.

Er zijn bepaalde stappen te ondernemen om er zo snel mogelijk vanaf te komen; het zogenaamde vijf stappen plan (zie bijlage 2).

In 2015 heeft het RIVM een nieuwe richtlijn hoofdluis (het LCI-protocol) gepresenteerd. Deze bevat twee belangrijke aanpassingen:

- Goed nieuws voor alle ouders: wassen en stofzuigen hoeft niet meer bij een hoofdluis besmetting. Recent wetenschappelijk onderzoek wijst uit dat de kans op besmetting via jassen, kammen, mutsen, e.d. minimaal is. Luizenzakken/luizencapes dragen **niet** bij aan het voorkomen van hoofdluis. In plaats daarvan moet alle aandacht gaan naar het haar van de kinderen: blijven kammen en controleren tot alles weg is. Vooral controles moeten vaker plaatsvinden!
- De lijst met aanbevolen bestrijdingsmiddelen is aangepast: middelen op basis van dimeticon zijn opgenomen in het LCI-protocol Hoofdluis van het RIVM. Dimeticon, een silicoonachtige stof, heeft een fysische werking. Bij een behandeling kapselt het polymeer de luis hermetisch in, waardoor deze door een tekort aan zuurstof sterft. De werkzaamheid is in diverse klinische studies meermalen bewezen. Evenals de kammethode leidt een behandeling met dimeticon niet tot resistentieontwikkeling. Kortom, kammen in combinatie met een antihooftluismiddel is bewezen effectief!

Aan dit protocol zijn de uitgebreide behandelinstructies toegevoegd. In deze instructies is de nieuwe richtlijn van het RIVM verwerkt (zie bijlagen).

Belangrijke feiten en weetjes over hoofdluis

- Hoofdluizen kunnen niet springen, vliegen of zwemmen, alleen lopen. Direct haar-op-haar contact is de enige manier om hoofdluis te krijgen.
- De hoofdluis maakt geen onderscheid tussen schoon of vies haar, met slechte lichamelijke hygiëne heeft het dus niets te maken!
- Alle mensen en diersoorten hebben een eigen luizensoort. Dierenluizen kunnen dus niet overleven op mensen en andersom.
- Immuniteit tegen hoofdluis bestaat niet. Er kan voortdurend (her)besmetting plaatsvinden.
- Recent wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat luizenzakken niet bijdragen aan het voorkomen van hoofdluis. Wanneer hoofdluizen gescheiden zijn van het menselijk lichaam kunnen ze maar kort overleven en worden de luizen dusdanig zwak dat een besmetting onwaarschijnlijk is.
- Hoewel hoofdluizen niet kunnen zwemmen, verdrinken ze niet tijdens het zwemmen of tijdens het wassen van de haren. Ze kunnen zo'n 2 uur overleven onder water.
- Hoofdluisbesmetting via zwemmen is echter niet mogelijk. Hoofdluizen houden zich heel goed vast aan het haar. Als ze het eenmaal los hebben gelaten zijn ze (als ze al drijvend per toeval een ander

kinderhoofd zouden weten te bereiken) dusdanig verzwakt dat ze niet in staat zijn om nieuwe besmettingen te veroorzaken.

- Er is geen wetenschappelijk bewijs voor de effectiviteit van aanvullende maatregelen zoals het wassen van beddengoed, knuffels en kleding. Het advies voor een grondige schoonmaak wanneer er hoofdluis geconstateerd is, is niet langer van toepassing. Voor een hygiënisch gevoel en een gevoel van rust, kunt u dit uiteraard wel doen.
- Het is zeer belangrijk dat ouders thuis consequent en regelmatig hun kind(eren) controleren op hoofdluis. Thuis een besmetting constateren is prettiger voor het kind, de ouders en de school.

Het team (de luizenpluizers)

- Het "luizenpluis-team" bestaat uit een aantal enthousiaste, betrokken ouders/verzorgers. Per groep zijn er minimaal twee luizenpluizers beschikbaar. Deze luizenpluizers doen zowel de reguliere controles als de eventuele nacontroles.
- Luizenpluizers hebben alleen een controlefunctie en informerende rol richting de leerkracht en de hoofdluiscoördinator. Verdere acties worden door de leerkracht en/of de hoofdluiscoördinator uitgevoerd.
- Een luizenpluizer blijft te allen tijden discreet; de resultaten van de controle worden alléén met de leerkracht van de groep en met de hoofdluiscoördinator gedeeld.
- Luizenpluizer ben je voor een heel schooljaar. Aan het einde van het schooljaar zal de hoofdluiscoördinator de luizenpluizers vragen of ze het schooljaar erna weer beschikbaar zijn.
- Vanuit het schoolteam stuurt Anouk Boot als hoofdluiscoördinator de luizenpluizers aan. Ook is zij, bij vragen omtrent hoofdluis, aanspreekpunt voor de leerkrachten en andere ouders.
- De luizenpluizers stemmen samen af wanneer de controles worden uitgevoerd. Dit kan buiten de hoofdluiscoördinator om worden gepland, de luizenpluizers regelen dit samen. De controles dienen echter wel *uiterlijk* in de tweede week na een schoolvakantie te worden uitgevoerd.
- Wanneer er hoofdluis en/of neten in de klas voorkomen dient een nacontrole uiterlijk binnen twee weken na de laatste controle plaats te vinden.

De hoofdluiscontroles

- In de eerste of uiterlijk tweede week na iedere schoolvakantie vindt er in elke groep een hoofdluiscontrole plaats.
- In elke groep is een hoofdluismapje te vinden met daar in een recente namenlijst van de kinderen. Met dit ter hand kan de hoofdluiscontrole worden uitgevoerd. Op de lijst kan per kind worden aangegeven of er bij de controle hoofdluis/neten geconstateerd zijn.

Met dit mapje en de informatie die er in genoteerd staat, wordt zowel door de luizenpluizers als door de leerkracht vertrouwelijk omgegaan.

Hoofdluis/neten geconstateerd, wat nu?

- Als er in een groep hoofdluis/neten gevonden worden vindt er *binnen twee weken* een nacontrole plaats. Bij deze controle wordt de gehele groep opnieuw gecontroleerd.
- Meteen na de hoofdluiscontrole wordt er aan de leerkracht die voor de groep staat, doorgegeven of er hoofdluis/neten aangetroffen zijn. Een luizenpluizer blijft te allen tijden discreet, de resultaten van de controle worden alléén met de leerkracht en de hoofdluiscoördinator besproken (dus niet met kinderen).
- De ouders van het desbetreffende kind worden *door de leerkracht* van de groep op de hoogte gebracht van de aanwezige luizen/neten.
- Wanneer er lopende luizen zijn, kan het desbetreffende kind gewoon op school blijven. Volgens de nieuwste richtlijnen van het RIVM is uit onderzoek gebleken dat de kans op besmetting via jassen e.d. minimaal is. Overdracht is alleen mogelijk bij hoofd-op-hoofd contact. Een leerling bij wie hoofdluis is geconstateerd kan dus gewoon op school blijven. Belangrijk hierbij is dat direct hoofd-op-hoofd contact zoveel mogelijk wordt vermeden, hier zal de leerkracht op toe zien. Ook is het belangrijk dat de ouders thuis direct met de behandeling starten. Hierbij is voornamelijk het kammen van groot belang.
- Zodra de ouders van het desbetreffende kind zijn ingelicht, stuurt de leerkracht aan de ouders van de hele groep via digiDUIF een meldbericht. Hierin staat vermeld dat er luizen/neten zijn geconstateerd in de groep en er wordt aan alle ouders gevraagd extra alert te zijn en hun eigen kind extra goed te controleren en kammen. De meldberichten zijn als bijlage aan dit protocol toegevoegd (zie bijlage 3) en staan op digiDUIF onder het kopje 'Documenten' zodat ze toegankelijk zijn voor de leerkrachten en zij de meldberichten via digiDUIF gemakkelijk en snel kunnen versturen.
- De luizenpluizers geven het *per digiDUIF* aan de hoofdluiscoördinator (Anouk Boot) door als er bij een controle hoofdluis is geconstateerd. Hierbij geven zij ook aan wanneer de nacontrole plaatsvindt en wanneer deze nacontrole heeft plaatsgevonden koppelen ze de resultaten hiervan ook weer terug aan de hoofdluiscoördinator. Wanneer er in een groep bij een controle géén hoofdluis is geconstateerd, hoeven de luizenpluizers de hoofdluiscoördinator niet op de hoogte te brengen; geen nieuws is goed nieuws.

- In de teamkamer hangt een lijst met daar op alle groepen. Het is de bedoeling dat de luizenpluizers na elke controle op deze lijst noteren of de hoofdluiscontrole heeft plaatsgevonden en zo ja, wanneer (datum van controle vermelden).

Structurele hoofdluisproblemen

Het kan voorkomen dat een kind/meerdere kinderen binnen eenzelfde gezin voor een langere periode wordt/worden getroffen door hoofdluis. Indien na drie controles is gebleken dat er geen verbetering is opgetreden, zal de directie worden ingelicht. De directie nodigt de ouders vervolgens uit voor een gesprek. Tijdens dit gesprek zal informatie omtrent hoofdluis en de bestrijding ervan worden gegeven en er zal informatie worden gegeven omtrent eventuele ondersteuning. Wanneer het hoofdluisprobleem zich desondanks blijft voordoen kan worden overwogen om het GGD in te schakelen.

Taakverdeling

Hoofdluiscoördinator: Anouk Boot

Elk schooljaar wordt het document aangepast waarin de taakverdeling (welke luizenpluizers per groep) staat vermeld. Dit document is in het bezit van de hoofdluiscoördinator en de directeur van de school.

Bronnen

- Landelijk steunpunt hoofdluis: www.landelijksteunpunthoofdluis.nl
- RIVM: <http://www.rivm.nl/Onderwerpen/H/Hoofdluis>
- Landelijke Coördinatiestructuur voor de infectieziektenbestrijding richtlijnen (LCI-richtlijnen): http://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Professioneel_Praktisch/Richtlijnen/Infectieziekten/LCI_richtlijnen/LCI_richtlijn_Hoofdluis

Bijlagen

- Bijlage 1: Uitgebreide kaminstructies
- Bijlage 2: Uitgebreide behandelinstructies (het vijf stappenplan tegen hoofdluis)
- Bijlage 3: Meldberichten

Bijlage 1

Uitgebreide kaminstructies

Controleren op hoofdluis

Het controleren op hoofdluis kost ongeveer 10 minuten per gezinslid. Het enige dat je nodig hebt is een luizenkam/netenkam.

1) Haren voorover boven wit papier

Houdt het hoofd licht gebogen en breng alle haren naar voren. Leg een vel wit papier op de tafel voor je, zodat eventuele luizen en neten op het papier zullen vallen en zo goed zichtbaar zijn.

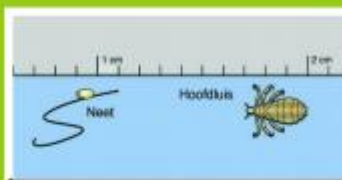
2) Kam het haar van achter naar voren

Neem een streng haar tussen wijsvinger en middelvinger en begin met kammen dichtbij de hoofdhuid. Streng voor streng worden alle haren gekamd. Controleer steeds of er een luis of neet in de kam is achtergebleven.

3) Luizen of neten gevonden?

Als je een luis of neet hebt gevonden is het tijd voor actie. Kijk op www.hoofdluis.org voor instructies. Breng de leerkracht op de hoogte van de besmetting.

4) Maak de kam weer goed schoon

Maak de kam na gebruik schoon met water en zeep.

Disclaimer

Deze informatie is gebaseerd op de richtlijn hoofdluis van het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu). Aan de inhoud van deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Bijlage 2

Uitgebreide behandelinstructies (het vijf stappen plan)

Het LSH - 5 stappenplan

Jaarlijks krijgt zo'n 10 % van de kinderen in het basisonderwijs hoofdluis. Hoofdluis is niet gevaarlijk, maar wel lastig. Als je hoofdluis aantreft is dat geen reden voor paniek. In dit plan lees je welke methodes er zijn en welke stappen je moet ondernemen om er zo snel mogelijk vanaf te komen.

De methodes

Er zijn 2 methoden om hoofdluis te behandelen:

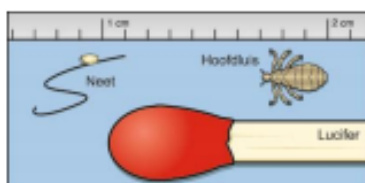
1. Nat Kam methode
2. Behandelen van het haar met een antihooftluismiddel in combinatie met kammen;

Het voordeel van de nat kam methode is dat het goedkoop is en geheel natuurlijk. Het nadeel is dat het erg arbeidsintensief is, en dat de kans dat je een luis over het hoofd ziet (en weer opnieuw moet beginnen) groot is.

Antihooftluismiddelen koop je bij drogisterijen, apotheken en supermarkten en zijn op basis van permethrine, malathion en dimeticon. Chemische bestrijdingsmiddelen werken op basis van malathion of permethrine, ze vergiften de luis. Evenals de nat kam methode leidt een behandeling met dimeticon niet tot resistentieontwikkeling. Middelen op basis van dimeticon zijn mede daarom ook aanbevolen door het RIVM en dan specifiek een geregistreerd geneesmiddel. Kammen in combinatie met een antihooftluismiddel is bewezen effectief.

Stap 1 - Voorbereiding

Kies voor de nat kam methode of voor een antihooftluismiddel in combinatie met kammen. Zorg dat je de gewenste producten in huis hebt, of haalt. Het is altijd verstandig om preventief een antihooftluismiddel in huis te hebben. Zorg dat je sowieso een luizenkam/netenkam in huis hebt.

Controleer het hele gezin. Kam boven een wit vel of de wastafel. Het verschil tussen dode en levende neten is soms moeilijk te zien. Nieuwe (pas gelegde) neten zitten vlakbij de hoofdhuid aan de haren geplakt. Dode (lege) neten groeien mee met het haar en zitten verder van de hoofdhuid verwijderd.

Stap 2. - Behandelen

Als je voor een antihooftluismiddel gekozen hebt:

Behandel de besmette gezinsleden met het middel, conform de instructies in de bijsluiter of de gebruiksaanwijzing. Behandel niet preventief met middelen tegen hoofdluis! Dit heeft namelijk geen zin en indien chemische producten gebruikt worden, werkt dit resistentie in de hand.

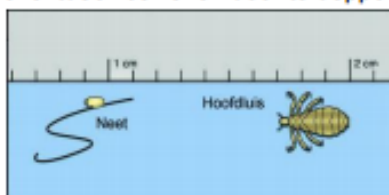
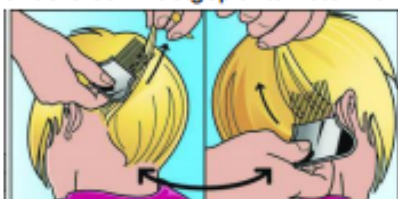
Stap 3 - Kammen

Kam het haar eerst goed door met een gewone kam. Was het haar met gewone shampoo en spoel het haar uit. Breng vervolgens ruim crèmespoeling in het haar en spoel dit NIET uit. Kam vervolgens alle luizen en neten uit het haar volgens de kaminstructies.

Kaminstructies:

Kam gedurende 14 dagen elke dag het haar met een luizenkam/netenkam, eventueel in combinatie met crèmespoeling. Per kambeurt moet je rekenen op ongeveer 15 minuten. Je gaat als volgt te werk:

- Bescherm de ogen met een washandje en kam dan eerst met een gewone kam de klitten uit het haar.
- Houd het hoofd voorover boven een wasbak of een stuk wit papier. Pak de luizenkam/netenkam en kam het haar van achter naar voren, tegen de hoofdhuid aan; start bij het ene oor en schuif, plukje voor plukje, na elke kambeweging op naar het andere oor. Vastgeplakte neten kan je eventueel losweken door te deppen met azijn.

- Veeg tijdens de kambeurt de kam regelmatig af aan een witte papieren servet of zakdoek en kijk of je luizen ziet. Spoel gevonden luizen door de wc of wasbak.
- Ga regelmatig over dezelfde gebieden heen voor de zekerheid. Let extra op haar dicht bij de hoofdhuid, achter de oren, in de nek en haar hangend over het voorhoofd.

-Spoel vervolgens de crèmespoeling uit het haar en maak de kam goed schoon. Je kunt de kam 5 minuten uitkoken of ze ontsmetten met alcohol(70%). Maak de luizenkam na gebruik van elk gezinslid steeds grondig schoon.

Stap 4 – informeer je omgeving

Waarschuw de school, dan kunnen ook andere ouders weer extra opletten. Waarschuw ook de ouders/verzorgers van vriendjes/ vriendinnetjes, een logeetje, sportverenigingen etc. zodat daar ook gecontroleerd kan worden.

Stap 5 – Blijf alert

Blijf de eerste 2 weken dagelijks kammen. Als je opnieuw (levende) hoofdluizen constateert, volg je het stappenplan opnieuw vanaf stap 1. Blijf na 14 dagen alle gezinsleden één keer per week controleren met een luizenkam/netenkam, zeker zolang er hoofdluis heerst.

Let Op - Wassen en Stofzuigen is niet meer nodig.

Het advies voor een grondige schoonmaak van het huishouden wordt ingetrokken. Er is geen wetenschappelijk bewijs voor de effectiviteit van de aanvullende maatregelen zoals het wassen van beddengoed, knuffels en jassen, het stofzuigen van de auto of het gebruik van luizencapes of -zakken. Dit kan veel tijd en stress schelen!

Kijk voor meer informatie op de website van het Landelijk Steunpunt Hoofdluis:
www.hoofdluis.org

Bijlage 3

Meldberichten (te versturen door de leerkracht via digiDUIF)

Meldbericht 1. Hoofdluis/neten geconstateerd

Beste ouders/verzorgers,

Deze week heeft er weer een preventieve hoofdluiscontrole plaatsgevonden in de klas van uw kind. Tijdens deze hoofdluiscontrole zijn er in de klas hoofdluizen/neten geconstateerd. Met de ouders van het desbetreffende kind is contact opgenomen en is het vijf stappen behandelplan besproken.

We willen u vragen uw kind zelf thuis ook goed te controleren. Er zal binnen twee weken opnieuw een luizencontrole plaatsvinden.

Met vriendelijke groet,
Team OBS De Dobbelsteen

Meldbericht 2. Na nacontrole hoofdluis-/netenvrij

Beste ouders/verzorgers,

Nadat pas geleden bleek dat er hoofdluis/neten in de klas van uw kind voorkwamen, heeft er nu opnieuw een luizencontrole plaatsgevonden.

Tijdens deze hoofdluiscontrole is gebleken dat de klas nu hoofdluis-/netenvrij is. Desondanks willen we u vragen uw kind thuis regelmatig preventief te controleren. Constataert u hoofdluis bij uw kind(eren), geeft u dit dan alstublieft zo spoedig mogelijk door aan de leerkracht.

Met vriendelijke groet,
Team OBS De Dobbelsteen

Meldbericht 3. Na nacontrole nog *niet* hoofdluis-/netenvrij

Beste ouders/verzorgers,

Nadat pas geleden bleek dat er hoofdluis/neten in de klas van uw kind voorkwamen, heeft er nu opnieuw een luizencontrole plaatsgevonden.

Tijdens deze hoofdluiscontrole is gebleken dat er nog steeds hoofdluizen/neten in de klas voorkomen. De ouders van het desbetreffende kind zetten de behandeling voort.

We willen u vragen uw kind thuis goed te blijven controleren, vooral kammen is daarbij zeer belangrijk. Binnen twee weken zal er weer een luizencontrole plaatsvinden.

Met vriendelijke groet,
Team OBS De Dobbelsteen